Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ 30-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ ՆՇՈՒՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Սրբազնագոյն Հայրապետի կաթողիկոսական ընտրութեան եւ օծման 30-ամեակին առիթով, Կիրակի, 15 Յունիս 2025-ի առաւօտեան ժամը 10:00-ին, Կաթողիկոսանիստ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ մատուցուեցաւ եպիսկոպոսական Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ եւ կատարուեցաւ Գոհաբանական Աղօթք (Հայրապետական Մաղթանք): Պատարագեց ու յաւուր պատշաճի քարոզեց կաթողիկոսարանի «Կիլիկիա» մատենադարանի տեսուչ գերշ. Տ. Շահան արք. Սարգիսեան:

Սուրբ Պատարագին ներկայ էին Կիլիկեան աշխարհացրիւ թեմերու թեմական առաջնորդ սրբազան հայրերը, մեր Սուրբ Աթոռի Ազգային Կեդրոնական վարչութեան անդամները, թեմերու ազգային իշխանութիւններու, կուսակցութիւններու, բարեսիրական ու մշակութային միութիւններու եւ քոյր կազմակերպութիւններու վերին մարմիններու ներկայացուցիչները, ինչպէս նաեւ ազգային բարերար Ալէքսօ Պէզիքեան, զաւակն ու թոռը՝ Զարեհ ու Անի Պէզիքեաններ:

Սուրբ Պատարագի մատուցման ընթացքին, «Տէրունական Աղօթք»էն անմիջապէս առաջ, Սուրբ Խորան բարձրացան Կիլիկեան ուխտեալ Միաբանութեան եպիսկոպոսաց դասէն խումբ մը միաբան հայրեր, գլխաւորութեամբ Կիպրոսի կաթողիկոսական փոխանորդ գերշ. Տ. Կոմիտաս արք. Օհանեանի: Անոնք աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած մեր շնորհազարդ Հայրապետին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Կաթողիկոսի առողջութեան, արեւշատութեան եւ բեղուն ծառայութեան համար: Յիշեալ արարողութեան յաջորդեց պատարագիչ Շահան արքեպիսկոպոսի յաւուր պատշաճի քարոզը:

Անդրադառնալով մարդուս կեանքի տարիներու 30 տարիքին, քարոզիչ սրբազան հայրը դիտել տուաւ, որ նոյնքան երիտասարդ է Հայրապետին գնացքը այսօր, որքան երբ առաջին անգամ ընթացք առաւ իբրեւ կաթողիկոս: Այս առումով, ան ընդգծեց Հայրապետին Արամեան Դպրոց ըլլալը, երեք բառերով ներկայացանելով՝ տեսիլքի ու ծրագրերու մարդ, առաջնահերթութիւնները ճանչցող անձնաւորութիւն եւ իր խօսքը գործի վերածող իրագործումներու մարդ: Ան դիտել տուաւ, որ Վեհափառ Հայրապետին գահակալութեան 30 տարիները ունեցան իրենց մարտահրաւէրները, այսուհանդերձ ան Տիրոջ օրհնութեամբ մնաց վճռորոշ եւ ունեցաւ իր խօսքը, որ թարգմանեց գործով: Նորին Սրբութիւնը հակառակ մարմնեղէն տարիքի տարբերութեան, 30 տարեկան երիտասարդի խանդով, աւիւնով, ուժականութեամբ կը շարունակէ իր ծառայութիւնը, ընդգծեց սրբազան հայրը:

Սուրբ Պատարագի աւարտին, հայրապետական թափօրը ուղղուեցաւ վեհարանի դահլիճ, ուր Դպրեվանքի սաները Վեհափառ Կաթողիկոսին ձօնուած փունջ մը երգերով շնորհաւորեցին անոր գահակալութեան 30-ամեակը:

TIKTOK-ԷՆ ՏԱՃԱՐ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿՆ Է

ԴՈԿՏ. ՀՐԱՉ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Այս արագափոխոխ եւ աղմկալից ժամանակներուն, երբ մարդը կը խեղդուի իմաստի բացակայութեան մէջ, կը կորսնցնէ իր ինքնութիւնը, իսկ հոգին կը մնայ կարօտ մխիթարութեան, Ամերիկայի եւ Եւրոպայի մէջ սկսած է նկատուիլ անակնկալ երեւոյթ մը: Ուսումնասիրութիւններու համաձայն, նոր սերունդ մը՝ ժամանակակից աշխարհի դատարկութենէն յոգնած, սկսած է դառնալ դէպի այն, ինչ մոռցուած կը համարուէր՝ աւանդական

եկեղեցին: Աւանդութեան մէջ անոնք կը վերագտնեն կորուսեալ խաղաղութիւն մը եւ նորոգեալ մօտեցում կը ցուցաբերեն Կաթողիկէ եւ Ուղղափառ եկեղեցիներու խորհուրդին, հոգեւոր ներհայեցող եւ ինքնամփոփ կարգապահութեան ու սրբութեան:

Catholic Herald-ի մէջ հրապարակուած յօդուած մը կը նշէ. «Ոչ միայն գոթական տաճարներու կամ լատին պատարագի փակ շրջանակներու մէջ, այլեւ երիտասարդ ամերիկացիներու սրտերուն մէջ, որոնք, մշակութային բոլոր հոսանքներուն հակառակ, հոսանքն ի վեր կը թիավարեն դէպի Կաթողիկէութիւն: Այս երեւոյթը տարակուսանքի կը մատնէ թէ՛ աշխարհիկ վերնախաւերը, եւ թէ՛ ազատամիտ բողոքականները: Ինչպէ՞ս կարելի է, քայքայումի եւ թուային ոչնչապաշտութեան (nihilism) այս դարաշրջանին, կարգ ու կանոնի, ծէսի եւ խոստովանութեան Եկեղեցին ընկալել՝ իբրեւ «գրաւիչ» (cool)»:

Այս սերունդը, որ ժառանգած է ոչ թէ իմաստ, այլ ալկորիթմեր՝ նախատեսուած գուշակելու նոր սերունդին քայլերը՝ առանց ըմբռնելու անոր հոգիին խորութիւնը, այսօր կ'ապրի հոգեւոր սովի մէջ: Ազնուութեան, աղօթքի եւ խորհրդաւոր լռութեան փոխարէն, անոնց տրուած է անզգայացնող «TikTok-բուժում» մը՝ աւելի բթացնող քան մխիթարող: Եւ երբ հոգածութեան անունով կը վաճառուին «ինքնասիրութեան» մեթոտներ՝ փափուկ բառերով եւ մշուշոտ խոստումներով, շատերու մէջ ծնունդ կ'առնէ խոր եւ անբացատրելի պակաս մը, ներքին բաւարարութեան մը փնտռտուքը, որ ո՛չ մէկ պայծառ էքրան կրնայ լեցնել:

Թուային աշխարհը այսօր վերածուած է միջոցի մը, որ անցած է մարդկային բարոյականութեան սահմանները, ուր ատելութիւն, բամբասանք, հայհոյանք, մակերեսայնութիւն եւ կեղծիք ոչ միայն նսեմացուցած են մարդուն բարոյական գիտակցութիւնը, այլ նաեւ աղաւաղած մարդկային էութիւնը: Այս աշխարհին շլացուցիչ գրաւչութիւնը մեզ սորվեցուցած է բաւարարուիլ մակերեսային գեղեցկութեամբ, արուեստական բաւարարուածութեամբ եւ անցողիկ զգացումներով, որոնք կու գան ու կ'անհետանան կայծակնային արագութեամբ: Բայց այս փայլքը ժամանակաւոր կրկներեւոյթ (mirage) մըն է: Այսօրուայ մարդը՝ մանաւանդ երիտասարդը, զգայուն է այս դատարկութեան ճշմարտութեան նկատմամբ: Ան կը զգայ, որ հոգին սոված է, արմատները՝ կտրուած: Ու այսպէս, ի վերջոյ, ինչ որ կը փնտռէ՝ զուարճանք կամ վայրկենական հաճոյք չէ, այլ իմաստ մը, որ չի խամրիր:

Եւ ահա հոս կը սկսի բացուիլ ուղի մը՝ ոչ դէպի նորութիւն, այլ դէպի մոռցուած արմատները. դէպի աւանդութիւն, դէպի հաւատք, դէպի այն հոգեւոր ժառանգութիւնը, որ տարիներ շարունակ լոյսը պահած էր լռութեան մէջ: Թուային աշխարհը, որ ժամանակ մը հաւատքը փոխարինելու մեծխօսիկ յաւակնութիւնը ունէր, այսօր ինք կը բացայայտէ իր ամլութիւնը՝ փայլուն կեղեւ մը առանց հոգիի: Թուային աշխարհը չի ճանչնար լռութեան խորութիւնը, եւ չի կրնար տալ այն մխիթարութիւնը, որ միայն հաւատքին խորքէն կը բխի:

Ժամանակն է, որ Եկեղեցին վերադառնայ իր իսկական կոչումին, ոչ որպէս կառոյց, այլ որպէս բաբախող սիրտ:

Ինչպէս Եղիշէ արք. Դուրեան, պատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ (1909-1911) եւ ապա Երուսաղէմի (1921-1930), ըսած է՝ «[Եկեղեցին] զոր ո՛չ փայտակերտ աղօթարանի եւ ո՛չ քարաշէն տաճարի նիւթական նշանակութեամբ կ'իմանանք, այլ կ'ըմբռնենք մա՛նաւանդ այն եկեղեցին՝ որ ‹սեպհական ժողովուրդ› կը թարգմանուի:»

Մարդը որքա՜ն կարիքը ունի հոգեղէն մաքրումի, յոյսի եւ լոյսի՝ բաներ, որոնք այսօրուան քաղաքական ժխորին մէջ, աշխարհը չի կրնար տալ այլեւս: Այս օրերուն, երբ կարծէք մեզի հասած աշխարհը կը կքի իր իսկ ստեղծած հիմքերուն տակ, Եկեղեցին կոչուած է վերազարթնելու՝ ոչ որպէս անցեալի շքեղ յուշարձան, այլ որպէս ներկայի կենդանի աղբիւր: Աղբիւր մը, որուն ջուրերէն կը հոսին սէր եւ ճշմարտութիւն: Աղբիւր, ուր Աստուած կը սպասէ հայրական հոգատարութեամբ: Եւ երբ երիտասարդը կը տեսնէ, թէ այս լոյսը դեռ չէ մարած, չի մօտենար որպէս ճամբորդ ու զբօսաշրջիկ, այլ որպէս զաւակ, որ երկար թափառումէ ետք իր տունը կը վերադառնայ:

«Տարբերակ 21»

ՓԱՓԿԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱԼԷՊԻ ՀԱՅ ԵՐԵՔ ՅԱՐԱՆՈՒԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒՆ

Շարունակուած էջ 1-էն

Առաջնորդարանը կը գտնուի նշանաւոր Թիլէլ պողոտային վրայ, մեր Կիլիկեան ճեմարանէն հազիւ հարիւր մեթր անդին: Կողքին՝ մայր եկեղեցին է եւ «Իման» կոչուած համայնքային դպրոցը:

Գերապայծառին հետ մեր զրոյցը թաւալեցաւ Զմմառու վանքին եւ Հռոմի Լեւոնեան քահանայապետական հայ վարժարանի սաներուն եւ ընծայեալներուն շուրջ, մանաւանդ որ Միրիաթեան արքեպիսկոպոս վերջերս մատակարար նշանակուած է այս վերջնոյն: Ան մեզի նուիրեց կարտինալ Աղաճանեանի մասին գիրք մը:

ԲԵՐԻՈՅ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Սկզբունքով, մեր անդրանիկ այցելութիւնը պէտք է տայինք հոս՝ Հայ առաքելական համայնքի առաջնորդարանին: Սակայն նկատի ունենալով որ առաջնորդ Մակար արքեպիսկոպոս Անթիլիաս մեկնած էր ժողովական պարտաւորութիւններով, ուստի, Բերիոյ Թեմի կեդրոն մեր այցը յետաձգուած էր ակամայ:

Երեքշաբթի, 17 Յունիսի առաւօտուն է որ իր գրասենեակին մէջ ողջունեցինք գերշ. Տ. Մակար արք. Աշգարեանը, որ մեզի պէս... լիբանանցի է: Ըսուեցաւ, թէ այս պարագան աննախընթաց էր. Բերիոյ Թեմի ընտրեալ առաջնորդները, 60-ականներէն ասդին, մի՛շտ եղած են բնիկ հալէպցիներ: Վերջին առաջնորդները՝ Գաթարոյեան սրբազան (վերջերս վախճանած) եւ Շահան սրբազան (այժմ մատենադարանապետ Անթիլիասի) իրենց երկարամեայ պաշտօնավարութեամբ շա՛տ խորունկ հետքեր թողած են Հալէպի մէջ: Իսկ Մակար սրբազանը այնքան մեծ նուիրումով ու անխոնջ ծառայութեամբ կը սպասարկէ գաղութին՝ որ ո՛չ ոք կը մտաբերէ անոր լիբանանցի ըլլալը...: Ան դարձած է հարազատ հալէպցի մը ու առաջին իսկ օրէն գրաւած է իր հօտին սիրտը:

Սրբազան հօր հետ խօսեցանք համայնքը յուզող հարցերու մասին: Զրոյցին ներկայ եղաւ Ազգային վարչութեան ատենապետ պրն. Ժիրայր Ռէիսեան, որ անցեալին անդամ եղած է սուրիական խորհրդարանին եւ երկար տարիներ ալ վարեր է Ազգ. Սահակեան վարժարանի (այժմ փակուած) տնօրէնի պաշտօնը:

Մակար սրբազան մեզի նուիրեց իր հրատարակած գիրքերէն վեցեակ մը օրինակներ: Անոնցմէ մէկուն անդրադարձեր էինք «**Արարատ**»-ի էջերուն մէջ, տակաւին քանի մը շաբաթ առաջ:

Հայ համայնքապետերուն տրուած մեր այս այցելութեանց ընթացքին մեզի ընկերակցեցան Կիլիկեան Շրջանակի մեր ընկերներէն Հրանդ Աթթարեան, Հրաչ Գէորգեան եւ ժագ Սնունու:

Նշենք նաեւ, թէ մեր այս այցելութեանց պատշաճօրէն արձագանգեցին երեք համայնքներու դիմատետրի կայքէջերն ալ:

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Կու գամ խորին շնորհակալութիւնս յայտնել Լիբանանի «Արարատ» թերթի խմբագրին՝ 2025 թուականի Յունիս 3-ին՝ «ՆԵՂՈՍԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՕՆԹԱՐԻՕ ԼԻՃ» հատորիս վերաբերեալ «ԻՒՐԱՅԱՏՈՒԿ ՅՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ» խորագրով «AYK» ռատիոկայանի տիկին Շաքէ Մանկասարեանի գրախօսականին տեղ յատկացնելու համար: Կը խնդրեմ ծանուցել նաեւ, թէ հատորին անգլերէն տարբերակը անվճար կրնամ ուղարկել PDF հարթակով բոլոր փափաքողներուն՝ դիմելով հետեւեալ հասցէին՝ hradpol@gmail.com:

Յարգանքներով՝
ՀՐԱՏ ԲՈԼԱՏԵԱՆ